

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՋՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՄԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ.Գ.Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 18

«08» մայիս 2024 թ.

ՄՀ/Բ- 015 Հոգեդիագնաստիկա ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝

031301.00.6, Հոգեբանություն

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

031301.01.6, Հոգեբանություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝

Մանկավարժության և հոգեբանության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝

հեռակա

/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ

հեռակա 3-րդ, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս(ներ)՝

Վանանե Միրզոյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ mirzoyan900@gmail.com

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	3
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	3
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	...
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	...
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	...
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	...
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	...
9.	Ուսումնառության մեթոդները	...
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	...
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	...
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ	...
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
12.3.	Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	...
12.4.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	...
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	...
14.	Գնահատում.....	...
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	...
14.2.	Հարցաշար.....	...
14.3.	Գնահատման չափանիշներ.....	...
15.	Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ.....	...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

«Հոգեդիագնոստիկա» դասընթացը կարևորվում է հոգեբանության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է Հոգեբանություն կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

1. ուսանողներին ծանոթացնել հոգեախտորոշման առարկայի ծագմանն ու զարգացմանը,
2. սովորեցնել իրականացնել անձի, ինտելեկտի, ընդունակությունների, միջանձնային հարաբերությունների, հոգեկան վիճակների հոգեդիագնոստիկա:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել հոգեդիագնոստիկայի տեսական հիմքերը:
- Ներկայացնել հոգեդիագնոստիկայի մեթոդները:
- Սովորեցնել ուսանողներին իրականացնել տարբեր տարիքի և հոգեվիճակների դիագնոստիկա:
- Ներկայացնել հոգեբանի աշխատանքի բարոյահոգեբանական պահանջները:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Հոգեդիագնոստիկա» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների տարրական գիտելիքները տարիքային, փորձարարական հոգեբանությունից:

Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը² և /կամ կումպետենցիաները.

«Հոգեդիագնոստիկա» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- իմանա հոգեդիագնոստիկայի հիմնական հասկացությունները,
- իմանա մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները,
- իմանա անձի, ինտելեկտի, կրեատիվության, ընդունակությունների ախտորոշման եղանակները
- կարողանա անցկացնել հոգեբանական դիագնոստիկա,
- տիրապետի հոգեբանության ժամանակակից մեթոդներին,
- տիրապետի նորագույն տեսություններին և ուղղություններին:

1. Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կումպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կումպետենցիաներ

Գործիքային կումպետենցիաներ (ԳԿ)՝

- ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ3 հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ,
- ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- ԳԿ7 տարրական համակարգչային գիտելիքներ,

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբովանակների

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կումպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

ԳԿ8 տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ3 համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ7 ցուցաբերել ուսումնասիրման ոլորտում հետազոտությունների որակի իմացություն,

ԱԿ8 հասկանալ գիտական տեսությունների ստուգման փորձարարական և դիտարկիչ միջոցների արդյունքերը:

4. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Հոգեդիագնոստիկա» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել իր մասնագիտական գործունեության ընթացքում, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և հոգեբանության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

5. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		6 կրեդիտ/180 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		12
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		158
Ընդամենը		180
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		քննություն

6. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴.

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդաբանական:

Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրակացություն

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):

- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:

- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:

- **Կրթ սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:

- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:

- **Շարքի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:

- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

- **Աշխատանքային տեսք** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:

- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:

- **Շարքագրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

7. Դասավանդման մեթոդներն են⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

8. Ուսումնառության մեթոդներն են⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

9. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապլաններ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Հոգեդիագնոստիկայի ծագումն ու զարգացումը: Հոգեդիագնոստիկայի առարկան, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ: Մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները: Հոգեախտորոշման հոգեբանական հիմքերը՝ թեստերի կառուցման հիմնական փուլերը	2		2		
2	Հոգեդիագնոստիկայի մեթոդները	2		2		
3	Ինտելեկտի ախտորոշում, ինտելեկտի թեստեր: Ինտելեկտի կախվածությունը ժառանգական և սոցիալական գործոններից:	2		2		
4	Տարբեր տարիքի երեխաների հոգեախտորոշման առանձնահատկությունները:	2		4		
5	Հոգեկան վիճակների հոգեդիագնոստիկա:	2		2		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10		12		

10. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1.	Абт.Л Теория проективной психологии. Проективная психология. М., ЭКСМО-Пресс.	2000
2.	Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. Санкт-Петербург. Питер.	2001
3.	Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. Учебник для вузов. Питер.	2003
4.	Немов Р.С. Психология. Кн.3. М., Владос.	1999
5.	Носс И.Н. Психодиагностика. М., Изд-во КСП.	1999
6.	Основы психодиагностики. Учебное пособие для студентов пед.вузов. Ростов-на-Дону.Феникс.	1996
7.	Практикум по общей и экспериментальной психологии. Под ред. А.А. Крылова. Ленинград. Изд-во Ленинградского унив-та.	1987

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	Психологическая диагностика. / Под ред. М.К. Акимовой, К.М.Гуревича. – СПб.: Питер, 652с.	2003
----	---	------

Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)

1.	https://www.eti-deti.ru/det-test/333.html
2.	https://psycabi.net/testy/630-risovannyj-appertseptivnyj-test-rat-g-myurreya-metodika-dlya-izucheniya-konfliktnykh-ustanovok-b-i-khasan-na-baze-testa-rat
3.	http://ps-log.86sch2-sov.edusite.ru/DswMedia/narisuycheloveka.html
4.	https://vyuchit.work/shkola/metodika-vyyavleniya-tvorcheskih-sposobnostej-mladshih-shkolnikov.html
5.	http://www.amurkst.ru/branch2/upload/doc/diagnosticheskie-materialy-2017-18
6.	https://psytests.org/aggression/assinger.html

11. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

11.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	Հոգեդիագնոստիկայի ծագումն ու զարգացումը: Հոգեդիագնոստիկայի առարկան, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ	Հասկացություն հոգեախտորոշման մասին, հոգեախտորոշման նախապատմությունը, որպես գիտության կայացման հիմքերը	1	ՊԳ 1,4,5, 7
2.	Մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող	Հոգեախտորոշումը և հոգեչափումը, չափման	1	ՊԳ 1,2,4,5

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, որ.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	հոգեչափողական պահանջները: Հոգեախտորոշման հոգեբանական հիմքերը՝ թեստերի կառուցման հիմնական փուլերը	տեսակները		
3.	Հոգեդիագնոստիկայի մեթոդները	Թեստը որպես հոգեախտորոշման գործիք, թեստի տեսակները: Հարցաքանների և հարցազրույցի տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական մեթոդիկաների առանձնահատկությունները, դիտումը որպես ախտորոշման հնագույն մեթոդ	2	ՊԳ 1,2,4
4.	Ինտելեկտի ախտորոշում, ինտելեկտի թեստեր: Ինտելեկտի կախվածությունը ժառանգական և սոցիալական գործոններից:	Առաջադրանքների քանակի որոշում, առաջադրանքների մշակում, թեստերի նպատակի ձևակերպում: Պիլոտաժային հետազոտություն, առաջադրանքների վերլուծություն	2	ՊԳ 2,4,5,
5.	Տարբեր տարիքի երեխաների հոգեախտորոշման առանձնահատկություններն ու մեթոդները:	Պրոեկտիվ տեխնիկաներ, պրոյեկտիվ մեթոդիկաների կազմումը և մշակումը:	2	ՊԳ 1,4,5,
10.	Հոգեկան վիճակների հոգեդիագնոստիկա:	Ն.Գալտոնի ինտելեկտի գենետիկական պայմանավորվածության տեսությունը, ինտելեկտը և կենսաբանական միջավայրը: Սոցիալական միջավայրի ազդեցությունը ինտելեկտի զարգացման վրա: Տարիքով, ընտանիքում երեխաների թվաքանակով և ծնվելու հերթականությամբ պայմանավորված ինտելեկտի տարբերությունները	2	ՊԳ 1,4,5, ԼԳ 1

11.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Հոգեդիագնոստիկայի ծագումն ու զարգացումը: Հոգեդիագնոստիկայի առարկան, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ	Հոգեդիագնոստիկայի առարկան, ճյուղերը	2	հարցում, քննարկում	ՊԳ 1,4,5, 7
2.	Մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները:	Հոգեախտորոշման հոգեբանական հիմքերը՝ թեստերի կառուցման հիմնական փուլերը	2	հարցում, քննարկում, բանավիճային ինտերակցիա	ՊԳ 1,2,4,5
3.	Հոգեդիագնոստիկայի մեթոդները	Թեստը որպես հոգեախտորոշման գործիք, թեստի տեսակները: Հարցարանների և հարցազրույցի տեսակները, հոգեֆիզիոլոգիական մեթոդիկաների առանձնահատկությունները, դիտումը որպես ախտորոշման հնագույն մեթոդ	2	հարցում, քննարկում, բանավիճային ինտերակցիա	ՊԳ 1,2,4
4.	Ինտելեկտի ախտորոշում, ինտելեկտի թեստեր:	Ինտելեկտի կախվածությունը ժառանգական և սոցիալական գործոններից:	2	հարցում, քննարկում, բանավիճային ինտերակցիա	ՊԳ 2,4,5,
5.	Տարբեր տարիքի երեխաների հոգեախտորոշման	Երեխաների հետ հոգեդիագնոստիկայի իրականացնելու մեթոդները	2	հարցում, քննարկում, բանավիճային	ՊԳ 1,4,5,

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	առանձնահատկությունները:			ինտերակցիա	
6.	Հոգեկան վիճակների հոգեդիագնոստիկա:	Դրական և բացասական վիճակների բնութագիրը	2	հարցում, քննարկում, բանավիճային ինտերակցիա	ՊԳ 1,4,5, ԼԳ 1

11.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹¹
1.	CAT (Մանկական ապերցեպտիվ թեստ) և PAT(Նկարներով ապերցեպտիվ թեստ) պրոյեկտիվ մեթոդիկաների կիրառումը տարբեր տարիքի մարդկանց շրջանում	Պրոյեկտիվ մեթոդիկաների կիրառման եղանակները	2	բանավոր հարցում, քննարկում	ԷԱ 1,2
2.	Հուդինաֆ-Հարիսի մեթոդիկայի կիրառումը երեխաների հետ	Մեթոդիկայի վերլուծությունը ըստ չափորոշիչների	2	բանավոր հարցում, քննարկում	ԷԱ 3
3.	Ընդունակությունների բացահայտման թեստերի կիրառումը պատանիների շրջանում	Հատուկ և ընդհանուր ընդունակություններ	2	բանավոր հարցում, քննարկում	ԷԱ 4
4.	Կրտսեր դպրոցականների տագնապայնության հոգեախտորոշում Ֆիլիփսի մեթոդիկայի միջոցով	Հոգեդիագնոստիկ մեթոդիկաների իրականացման դժվարությունները	2	բանավոր հարցում, քննարկում	ԷԱ 5,6

¹¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն⁴

11.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը ¹²	Ներկայացման ժամկետները	Մտուզման ձևը	Գրականություն ¹³
1.	Ինքնագիտակցության հոգեդիագնոստիկա	Ընտրակազմերի չափանիշները	Զեկույց	1 շաբաթ	գրավոր	
2.	Հիշողության և մտածողության հոգեդիագնոստիկա	Գիտափորձ, հարցաթերթ, թեստ	Զեկույց	1 շաբաթ	գրավոր	
3.	Ուշադրության և ընկալման հոգեդիագնոստիկա	Էթնոգրաֆիկ հետազոտություն, առանձին դեպքի նկարագրություն	Զեկույց	2 շաբաթ	գրավոր	
4.	Հույզերի և զգացմունքների հոգեդիագնոստիկա	Պիրսոնի կամ Սպիրմենի համահարաբերակցություն	Զեկույց	2 շաբաթ	գրավոր	

12. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում¹⁴

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Պռոռեկտոր, Smartboard
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Համակարգիչներ
Համակարգչային ծրագրեր	PowerPoint, Excell

¹² Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹³ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

¹⁴ Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,

- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹⁵:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 բանավոր քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

13.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Հոգեախտորոշման ծագումն ու զարգացումը
2. Հոգեախտորոշման առարկան, ճյուղերը

---

¹⁵«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

3. Հոգեախտորոշման կապը այլ գիտությունների հետ
4. Հոգեախտորոշման նպատակը, փուլերը, տվյալների հիմնական տեսակները
5. Հոգեախտորոշման գործընթացը, հոգեախտորոշիչ տեխնոլոգիայի սկզբունքը
6. Մեթոդիկների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները: Հասկացություն ստանդարտացման մասին
7. Հասկացություն հուսալիության մասին, նրա տեսակները
8. Հասկացություն վալիդության մասին, նրա տեսակները
9. Թեստերի ստեղծման նախապատմությունը: Թեստավորումը կրթության ոլորտում
10. Թեստերի կառուցման հիմնական փուլերը: Թեստերի տեսակները ըստ ձևի և բովանդակության
11. Հարցարաններ, դրա տեսակները
12. Տիպաբանական, անձի գծերի և դրդապատճառների հարցարաններ
13. Հետաքրքրությունների, անձնային արժեքների և դիրքորոշումների հարցարաններ
14. Դիտման մեթոդը, նրան ներկայացվող պահանջները
15. Դիտման տեսակներն ու անցկացման կանոնները
16. Զրույց և հարցազրույց, դրանց տեսակները
17. Պրոյեկտիվ մեթոդիկաների դասակարգումը ըստ Լ.Ֆրանկի
18. Անձնավորության ուսումնասիրության հոգեերկրաչափական մեթոդիկա
19. «Ինտելեկտ» հասկացությունը հոգեբանության մեջ
20. Ինտելեկտի թեստերի տեսակները և տիպերը
21. Հասկացություն կրեատիվության մասին, կրեատիվության թեստեր
22. Հատուկ և ընդհանուր ընդունակությունների ախտորոշումը
23. Նախադպրոցականների և կրտսեր դպրոցականների ախտորոշումը
24. Դեռահասների և պատանիների ախտորոշումը

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

1. Աուտիկ երեխաների հոգեբանական բնութագիրը, առաջացման պատճառները, շտկողական աշխատանքի ձևերը
2. Ասպերգերի համախտանիշը, դրա առաջացման պատճառները
3. Ինդիգո երեխաների հոգեբանական բնութագիրը
4. Օժտված երեխաների հոգեբանական բնութագիրը և ախտորոշումը
5. Օժտված երեխաների մակարդակներն ու չափորոշիչները
6. Գերակտիվ երեխաների հոգեբանական բնութագիրը
7. Գերակտիվության հիմնական ձևերը
8. Տագնապախոռվ երեխաների հոգեբանական բնութագիրը
9. Ձախլիկ երեխաների հոգեֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները, ճանաչողական ոլորտի զարգացումը և բնորոշ առանձնահատկությունները
10. Արգելակված երեխաների հոգեբանական բնութագիրը և ախտորոշումը
11. «Դժվար» դեռահասների ախտորոշումը

12. Շտկողական աշխատանքի ձևերը «դժվար» դեռահասների հետ
  13. Մեծահասակների ախտորոշման առանձնահատկությունները, ամուսնական հարաբերությունների ախտորոշումը
  14. Հաշմանդամների ախտորոշման առանձնահատկությունները
  15. Ծերերի ախտորոշման առանձնահատկությունները
  16. Դեպրեսիայի ախտորոշում, նրա հիմնական ախտանշանները
  17. Քլեպտոմանիայի առաջացման պատճառներն ու ախտանշանները
  18. Օբսեսիվ-կոմպուլսիվ խանգարումների ախտանշանները, առաջացման պատճառները
  19. Վախերի տեսակները, ախտորոշումը
  20. Վախերի առաջացման պատճառներն ու հետևանքները
  21. Հոգեկան վիճակների դասակարգումը
  22. Ապաթիայի ախտորոշումը
  23. Էյֆորիայի ախտորոշումը
  24. Ագրեսիայի տեսությունները
  25. Ագրեսիայի տեսակները
  26. Դեպրիվացիայի էությունն ու տեսակները
  27. Հոգեբանի աշխատանքի բարոյաէթիկական խնդիրները
  28. Հոգեբանի իրավունքները, աշխատանքի կազմակերպումը, սկզբունքների և կանոնների բովանդակությունը
- 13.4. Գնահատման չափանիշները¹⁶.**
- Տեսական գիտելիքները 20:
  - Գործնական աշխատանքները 20:
  - Լաբորատոր աշխատանքները 20:
  - Ինքնուրույն աշխատանքը 20:

¹⁶ Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝

031301.00.6, __Հոգեբանություն_____
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

____031301.01.6, Հոգեբանություն_____
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝

____բակալավր_____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՄՀ/Բ 015 Հոգեդիագնոստիկա			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	6 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային		Դասախոսություն	10
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	12
	Ինքնուրույն	158		
Ընդամենը	180			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողներին ծանոթացնել հոգեդիագնոստիկա առարկայի ծագմանն ու զարգացմանը, սովորեցնել իրականացնել անձի, ինտելեկտի, ընդունակությունների, միջանձնային հարաբերությունների, հոգեկան վիճակների հոգեդիագնոստիկա:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p><i>Գիտելիք</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • հոգեախտաբանության հիմնական հասկացությունները, մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները, • անձի, ինտելեկտի, կրեատիվության, ընդունակությունների ախտորոշման եղանակները, • հոգեկան վիճակների կարգավորման մեթոդները: <p><i>Հմտություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • առարկայան ոլորտին, այսինքն՝ գիտելիքներ ունենա հոգեբանության տարբեր ճյուղերից, • հոգեբանության ժամանակակից մեթոդներին, • նորագույն տեսություններին և ուղղություններին, • համակարգչային հետազոտություններ անցկացնելու տեխնիկային: <p><i>Կարողունակություն</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • կատարել անձի հոգեբանական վերլուծություն, • կառուցել հետազոտման գործիքներ և կիրառել դրանք պրակտիկայում, • իրականացնել խորհրդատվական աշխատանք: 			

<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Հոգեդիագնոստիկայի ծագումն ու զարգացումը: Հոգեախտորոշման ձևավորումը մ.թ.ա. 3-րդ հազարամյակից սկսած: Հոգեախտորոշման գործընթացը Հին Եգիպտոսում, Բաբելոնում, Չինաստանում: Հոգեախտորոշման զարգացումը 19դ. վերջին: Փորձարարական հոգեբանությունը որպես հոգեախտորոշման հիմք: Վունդտի, Գալտոնի, Էբբինհաուզի Քեթթելի և այլոց դերը հոգեախտորոշման կայացման գործում: Հոգեախտորոշման զարգացումը Ռուսաստանում: Թեմա 2. Հոգեախտորոշման առարկան, ճյուղերը, կապը այլ գիտությունների հետ: Հոգեդիագնոստիկա առարկայի սահմանումները ըստ Ռ. Հեյզի, Ա.Ա. Բոդայլովի և Վ.Վ. Ստոլինը, Կ.Մ.Գուրևիչի: Հոգեախտորոշման ճյուղերի. ընդհանուր, կրթական, կլինիկական, մասնագիտական, դատական հոգեբանաբուժական հոգեախտորոշման ընդհանուր բնութագիրը: Հոգեախտորոշման կապը դիֆերենցիալ հոգեբանության, հոգեչափման և հոգեբանական գնահատման հետ: Թեմա 3. Հոգեդիագնոստիկայի նպատակը, պրոցեսը: Հոգեախտորոշման ձևերը և 4 հիմնական փուլերը: Հոգեախտորոշիչ իրադրության տարբերակները ըստ Դրուժինինի: Թեմա 4. Հոգեախտորոշիչ տեխնոլոգիայի սկզբունքը: ՏՎյալների հիմնական տեսակները: Հոգեախտորոշման մակարդակները: Հասկացություն LTQ տվյալների մասին: Թեմա 5. Մեթոդների կառուցմանը և ստուգմանը ներկայացվող հոգեչափողական պահանջները: Ստանդարտացման, հուսալիության և վալիդության սահմանումները, նրանց էությունն ու տեսակները: Հիմնական հասկացություններն են՝ ստատիստիկ նորմա, ստանդարտային շեղում, գլխավոր միագումարություն, ընտրանք, գործոնային վերլուծություն: Թեմա 6. Հոգեախտորոշման հոգեբանական հիմքերը՝ թեստերի կառուցման հիմնական փուլերը: Թեստերի կառուցման ռազմավարությունը ըստ Բուրլաչուկի: Դիփոտոմիկ, տրիփոտոմիկ և ռեյտինգային սանդղակներ: Պիլոտաժային հետազոտություն: Առաջադրանքների վերլուծություն: Թեմա 7. Հոգեդիագնոստիկայի մեթոդները: Թեստավորման մեթոդի ծագման պատմությունը, թեստերի դասակարգումը ըստ ձևի և բովանդակության: Հարցարաններ, նրա տեսակները: Դիտման, զրույցի, հարցազրույցի մեթոդներ, հոգեֆիզիոլոգիական մեթոդիկաներ: Թեմա 8. Անձի ախտորոշման պրոյեկտիվ մեթոդիկաներ: Պրոյեկտիվ ախտորոշման նախապատմությունը: Պրոյեկցիան որպես հոգեբանական ֆենոմեն: Անգիտակցականը և պրոյեկտիվ մեթոդիկաները: Պրոյեկտիվ տեխնիկաների դասակարգումը ըստ Ֆրանկի: Ռորշախի թանաքային բծերի մեթոդիկա, ԹԱԹ, Ռոզենզվեյգի նկարային ֆրուստրացիա, Էքսպրեսիայի պրոյեկտիվ մեթոդիկաներ: Թեմա 9. Ինտելեկտի ախտորոշում, ինտելեկտի թեստեր: «Ինտելեկտե հասկացությունը հոգեբանության մեջ: Գալտոնի դերը ինտելեկտի ուսումնասիրման գործում: XXդ. մտեցումները ինտելեկտի վերաբերյալ: Ինտելեկտի կառուցվածքը: Ինտելեկտուալ թեստեր: Խոսքային և ոչ խոսքային ինտելեկտի թեստեր: Խմբային ինտելեկտի թեստեր: Թեմա 10.</p>
--	--

	<p>Ինտելեկտի կախվածությունը ժառանգական և սոցիալական գործոններից: Ժառանգականությունը և ինտելեկտը: Ինտելեկտի գենետիկական պայմանավորվածության տեսությունը: Ինտելեկտը և կենսաբանական միջավայրը: Սոցիալական միջավայրը և ինտելեկտը: Ինտելեկտի զարգացումը տարբեր տարիքում: Ինտելեկտի զարգացման տարբերությունները ըստ ընտանիքում երեխաների թվի և նրանց ծնվելու հերթականության: Մեռային տարբերությունները և ինտելեկտը: Թեմա 11. Կրեատիվության և ընդունակությունների ախտորոշում: Հասկացություն կրեատիվության մասին: Թերաթոունի և Գիլֆորդի գաղափարները կրեատիվության վերաբերյալ: Դիվերգենտ և կոնվերգենտ մտածողություն: Գիլֆորդի և Թորենսի կրեատիվության թեստերը: Հատուկ ընդունակությունների տեսակները և թեստերը: Թեմա 12. Տարբեր տարիքի երեխաների հոգեախտորոշման առանձնահատկություններն ու մեթոդները: Նխդպ., կրտ.դպ., դեռահասների և պատանիների հոգեախտորոշման առանձնահատկությունները և թեստերը: Չախլիկ, տագնապախռով, գերակտիվ, աուտիկ, ինդիգո և օժտված, դժվար՝ երեխաների բնութագիրը, նրանց ախտորոշումը: Թեմա 13. Մեծահասակների և միջանձնային հարաբերությունների հոգեախտորոշում: Մեծահասակների հոգեախտորոշման առանձնահատկությունները: Ծնող-երեխա հարաբերությունների ախտորոշման հարցարաններ, երեխաների նկատմամբ ծնողական վերաբերմունքի, ընտանեկան փոխհարաբերությունների վերլուծության հարցարաններ, PARI հարցարան, ամուսնական հարաբերությունների ախտորոշման հարցարան: Թեմա 14. Հոգեկան վիճակների ախտորոշումը: Դեպրեսիայի, օբսեսիվ-կոմպուլսիաների, վախի, քլեպտոմանիայի ախտորոշում: Թեմա 15. Հոգեկան վիճակների կարգավորման մեթոդները: Հոգեբանի աշխատասենյակը որպես նյարդահոգեկան առողջության կանխարգելիչ միջոց: Գույնի ազդեցությունը մարդու վրա: Երաժշտությունը որպես ռեաբիլիտացիայի միջոց: Բուսականությունը, նկարները, գրքերը որպես հոգեթերապևտիկ միջոցներ, նրանց ճիշտ ընտրությունն ու ազդեցությունը մարդու վրա: Թեմա 16. Հոգեբանի աշխատանքի բարոյաէթիկական խնդիրները: Հոգեախտորոշման մեթոդիկաների հեղինակների առջև դրված պահանջներն ու սկզբունքները: Թեմա 17. Հոգեբանի իրավունքները, աշխատանքի կազմակերպումը, սկզբունքների և կանոնների բովանդակությունը: Հոգեբանի իրավունքները: Հոգեբանի աշխատանքի կազմակերպումը: Հոգեբանական գործունեության սուբյեկտներն ու օբյեկտները, նրանց հարաբերությունները: Հոգեբանի աշխատանքի էթիկան, աշխատանքի սկզբունքները:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքներին հասնելու ընթացքի գնահատում՝</p> <p>1.Մասնակցությունը դասընթացին(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը՝ -հաճախումների հաշվառում

	<ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման չափանիշը -ներկայություն <p>2.Մասնակցությունը գործնական աշխատանքներին(ընդհանուր գնահատականի 20%-ը կամ 20 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` -մասնակցությունը լսարանային քննարկումներին -բանավոր հարցման արդյունքների հաշվառում</li> </ul> <p>3.Ինքնուրույն աշխատանքներ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Գնահատման մեթոդը` -ռեֆերատների կատարում -դիտարկվող նյութի մասնագիտական վերլուծության ներկայացման որակ, -արևմտահայերեն տեքստերի վերլուծական բնույթի աշխատանքների ստուգում: <p>4.Գործնական հմտություններ (ընդհանուր գնահատականի 10%-ը կամ 10 միավոր)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Գնահատման մեթոդը` -Միավորը տրվում է ուսանողին գործնական հանձնարարություններից դրական գնահատական ստանալու դեպքում:
Գրականություն	<p>Պարտադիր</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абт.Л Теория проективной психологии. Проективная психология. М., ЭКСМО-Пресс. 2. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. Санкт-Петербург. Питер. 3. Бурлачук Л.Ф. Психодиагностика. Учебник для вузов. Питер. 4. Немов Р.С. Психология. Кн.3. М., Владос. 5. Носс И.Н. Психодиагностика. М., Изд-во КСП. 6. Основы психодиагностики. Учебное пособие для студентов пед.вузов. Ростов-на-Дону.Феникс. 7. Практикум по общей и экспериментальной психологии. Под ред. А.А. Крылова. Ленинград. Изд-во Ленинградского унив-та. <p>Լրացուցիչ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Психологическая диагностика. / Под ред. М.К. Акимовой, К.М.Гуревича. – СПб.: Питер, 652с.